PERISKOP
FORUM FOR KUNSTHISTORISK DEBAT

Periskop: Forum for kunsthistorisk debat

Nr. 35, 2026

“Omsorg”

Titel: “De blev rum for, hvem der måtte være interesserede”

Forfatter(e): Maria Nørholm Ramouk

Sidetal: 87-91

Dato: 28.10.2026

DOI: 10.7146/periskop.v2026i35.172396

MARIA NØRHOLM RAMOUK

De blev rum for, hvem der måtte være interesserede

Første gang du kom til Danmark, havde du aldrig oplevet sne. I din kuffert havde du pakket sandaler og tynde klæder med troen og håbet om, at vejret ville følge dig. Vi hentede dig i den gamle, men stadig funktionelle bil og kørte fra lufthavnen til det almene boligbyggeri.

Efter søvnen i de to blå sammenrykkede sofaer var der os to tilbage i det gule rækkehus med det røde tag. I dag skulle vi handle i den lokale kiosk, så du trak i fars gule skijakke, striksokker og i et par gummistøvler med et spændebånd i toppen. Vi fulgte den grå flisebelagte sti, passerede den store sten på græsplænen, og bag os trak små stykker tørt brød en buet linje fra vores hus til vores hæle. "Ash kd dir, a Jjda?", spurgte jeg og gik tilbage, mens jeg fyldte lommerne med brødkrummerne. Du forklarede, at du var bange for ikke at kunne finde hjem til rækkehuset igen, og at de små beigefarvede stykker brød var vores vejvisere gennem regnen og de snoede stier. Vi entrerede kiosken. "اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ", sagde du. Jeg gik over til slikafdelingen og fandt tyggegummicigaretter, som jeg købte for nogle sparepenge, jeg havde gemt, siden jeg fik at vide, at du ville tage flyet mod nord. I pakken lå små, tynde, hvidlige tyggegummier, som var rullet i en slags sukkermel, der gjorde, at det lignede røg, da jeg pustede i dem. Først blev du forskrækket og forundret, men det varede ikke længe, før din guldtand kom til syne i vintersolen, og vi grinede sammen. Mens vi slentrede hjemad, sang vi en sang, som far engang lærte os – om at finde hjem. "Fin ahiiiiiya daaarr na? Hahiiiya gdaaaamna". Hjemme dækkede vi middagsbord til to. Den dag skulle vi have pitabrød med tun, Thousand Island, sorte oliven i skiver, dåsemajs og agurketern. Og en art appelsinsodavand. "بِسْمِ ٱللَّهِ", sagde du. Du fortalte en anekdote om vores familiehus* mellem bjergene, som er en vigtig del af vores amazighiske arv. At dengang, I stadigvæk boede i landsbyen, blev de pisébyggede vægge til *andres* også. De blev rum for, hvem der måtte være interesserede. En slags kollektivt delt matrikel, hvor regnvandet i brøndene var til de trængende og dem, der ikke havde kræfter til at gå ned ad bjergene til næste vandpost. De blev til *vores*. Du fortalte om, hvordan festerne i huset bragte folk fra de omkringliggende landsbyer dertil, og at I dansede, til solen igen stod op bag bjergene.

Tilbage ved middagsbordet drak vi det sidste i vores glas. Vi takkede for maden, mens vi håbede, at alle en dag ville blive lige så mætte som os.

* *Giv hvad du har – Tag hvad du har brug for*, Maria Nørholm Ramouk, IDOART.dk, 2026.

